

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000872

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-04-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гайдук Марина Іванівна

2. Maryna I. Haiduk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9399-5494

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Музичне мистецтво

Дата захисту: 19-01-2023

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 638

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41.45, 18.41.07.15, 18.41.09.15

Тема дисертації:

1. Англійська оркестрова музика доби модернізму: від змісту до жанру
2. English Orchestral Music of Modernism: From Content to Genre

Реферат:

1. Англійська оркестрова музика доби модернізму утворює безпрецедентно великий і художньо багатий масив композиторської творчості. Він є основою британської музичної культури означеного періоду і водночас важливим сектором загальноєвропейського модерністського мистецтва. Долучення цього сектору до європейських контекстів дозволяє скласти значно об'ємнішу картину розвитку оркестрового інструменталізму в історії західної музики кінця XIX – першої половини XX століття. Деякі оркестрові твори англійського музичного Ренесансу («Енігма»-варіації й «Помпезні та церемоніальні марші» Едварда Елгара, «Планети» Густава Холста) визнані культовими творами, значення яких вийшло далеко за рамки специфічно-музичної, національної та епохальної актуальності – адже їх упізнавані образно-інтонаційні маркери нині входять до слухового досвіду пересічних слухачів. Саме тому наявні у дисертації зразки взаємодії академічної опус-традиції із сучасними неакадемічними формами функціонування музики є

важливим науковим напрямком. Актуальність розробки теми, яка на сьогодні залишається лише частково розкритою в українському музикознавстві, полягає у: 1) подоланні практики ізоляції англійського модерністського оркестрового феномену через його координацію з європейськими композиторськими здобутками; 2) уточненні його художньо-історичного місцеположення у співвідношенні з минулим та майбутнім; 3) виправленні ситуації «невідомості» (критично недостатнього висвітлення), що утворилася навколо імен англійських митців та їхніх опусів. Наукова новизна роботи підтверджується наявністю у ній системного підходу до англійського інструменталізму кінця XIX — першої половини XX ст. як цілісного, історично зумовленого жанрово-видового явища. У його межах: конкретизовано поняття англійського музичного Ренесансу; розроблена стадіальність англійського музичного модернізму; концептуалізовано поняття англійського симфонізму модерністської доби; запропонована авторська типологія модерністської програмності та обґрунтовано погляд на програмність крізь призму сучасної теорії інтермедіальності. Вперше у вітчизняному музикознавстві розроблений спектр жанрово-стильових тенденцій англійської оркестрової музики означеного періоду та пропонується її характеристика на підставі специфіки програмного змісту. Зазнає подальшого розвитку вітчизняна теорія програмності (положення Л. Кияновської). Розширюються окремі положення теорії музичного модернізму О. Корчової. Висуваються авторські поняття образно-інтонаційного типу та функційної трансформації музичних творів. Включається до вітчизняного наукового обігу низка маловідомих англійських оркестрових творів. Предметно проаналізовано дев'ять опусів різної жанрової приналежності: симфонія, концерт, сюїта, поема, увертюра, варіації, марші. Ці жанри розглядаються в їх взаємозв'язку із екстрамузичними та інтрамузичними змістами. До перших належать: зміст історичний (соціальнополітичний); зміст культурний (загальноєвропейський та національний); зміст ментальний). Другі, інтрамузичні змісти складають такі компоненти: зміст художній (ідейно-концепційний, образний); зміст конструктивно-музичний (композиційний, тематичний, жанрово-інтонаційний, ладогармонічний, метроритмічний, тембровий, стилістичний, стильовий).

2. English orchestral music of modernism forms an unprecedentedly large and artistically rich array of composer's creativity. It is the basis of the British musical culture of the given period and, at the same time, an important sector of general European modernist art. The inclusion of this sector in European contexts makes it possible to create a much more comprehensive picture of the development of orchestral instrumental music in the history of Western music between the end of the 19th and the first half of the 20th century. Some orchestral works of the English musical Renaissance («Enigma»-variations and «Pomp and Circumstance Marches» by Edward Elgar, «The Planets» by Gustav Holst) are recognized as cult compositions, the meaning of which has gone far beyond the framework of specific musical, national and epochal relevance — because their recognizable imaginative-intonational markers are now included in the auditory experience of ordinary listeners. That is why the examples of the interaction of the academic opus tradition with contemporary non-academic forms of music in the dissertation are an important academic direction. The relevance of the development of the topic, which today remains only partially revealed in Ukrainian musicology, is in 1) overcoming the practice of isolating the English modernistic orchestral phenomenon through its coordination with European composing achievements; 2) clarification of its artistic and historical location in relation to the past and future; 3) correction of the situation of “obscurity” (critically insufficient coverage) that has been formed around the names of English artists and their compositions. The scientific novelty of the work is confirmed by the presence of a systematic approach to English instrumentalism from the end of the 19th — the first half of the 20th century as a coherent, historically determined genre-specific phenomenon. Within its limits: the concept of the English musical Renaissance is specified; the stages of English musical modernism are developed; the concept of English symphony of modernism is conceptualized; the author's typology of modernist programming is proposed, and the view of programming through the prism of the modern theory of intermediality is substantiated. For the first time in domestic musicology, a spectrum of genre-stylistic tendencies of English orchestral music of the specified period has been developed, and its characterization is proposed based on the specifics of the program content. The domestic programming theory is undergoing further development (provisions of L. Kiyanoska). Some provisions of O. Korchova's theory of musical modernism are expanded. The author's concepts of imaginative - intonational type

and functional transformation of musical works are put forward. Several little-known English orchestral works are included in the national scientific circulation. Nine opuses of different genres are analyzed: symphony, concerto, suite, poem, overture, variations, and marches. These genres are considered in their relationship with extramusical and intramusical contents. The first ones include historical (social and political) content, cultural content (all-European and national), and mental content). The latter, intramusical content, consists of the following components: artistic content (ideological and conceptual, symbolic); constructivemusical content (compositional, thematic, genre-intonational, harmonic, meter rhythmic, timbre, stylistic, stylistic).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Гайдук М. І. «Марс» Густава Холста та образно-інтонаційний типаж «сил зла» в сучасному кінематографі // Київське музикознавство. Київ, 2019. Вип. 59. С. 141–155.
- Гайдук М. І. «Sinfonia da Requiem» Бенджаміна Бріттена: семантичні та конструктивні ознаки реквієму // Українське музикознавство. Київ, 2021. Вип. 47. С. 79–100.
- Гайдук М. І. Дональд Дак та Едвард Елгар: англійський марш у диснейській анімації // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Київ, 2022. Вип. 133 : Історія музики: проблеми, процеси, персони. С. 94–110.
- Гайдук М. І. Поствоенная лирика: Виолончельный концерт Эдварда Элгара в контексте своего времени // European Journal of Arts. Vienna : Premier Publishing, 2021. Вып. 4. С. 9–18.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корчова Олена Олександрівна
2. Olena O. Korchova

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9206-7058

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гармель Оксана Володимирівна

2. Oksana Garmel

Кваліфікація: к.мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6817-7038

Додаткова інформація: https://scholar.google.com/citations?user=P_2P7NcAAAAJ&hl=ru&oi=ao

Повне найменування юридичної особи: Київська муніципальна академія музики імені Р.М. Глієра

Код за ЄДРПОУ: 02214923

Місцезнаходження: вул. Л. Толстого, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кияновська Любов Олександрівна

2. Lyibov O. Kiyanovska

Кваліфікація: д.мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0117-5078

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Редя Валентина Яківна
2. Valentyna Redya

Кваліфікація: д.мист., професор, 17.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-4754-2371**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національна музична академія України імені П. І. Чайковського**Код за ЄДРПОУ:** 02214188**Місцезнаходження:** вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство культури та інформаційної політики України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Антонова Олена Григорівна
2. Olena Antonova

Кваліфікація: к.мист., доц., 17.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-6253-8138**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національна музична академія України імені П. І. Чайковського**Код за ЄДРПОУ:** 02214188**Місцезнаходження:** вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство культури та інформаційної політики України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Жаркова Валерія Борисівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Жаркова Валерія Борисівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Волосатих Ольга Юріївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна